

Gymnázium Pierra de Coubertina, Námestie SNP 9, Piešťany
Písomná skúška zo slovenského jazyka a literatúry

Časť 1.

1. Ktorá z možností používa neverbálnu komunikáciu:
 - a) list, pohľadnica, interview
 - b) inzerát, vizitka, pozvánka
 - c) mimika, gestikulácia, postoj
 - d) príslovie, porekadlo, prirovnanie

2. Teta je ? staršia ako jej neter.
 - a) zásadne
 - b) väčšinou
 - c) nikdy
 - d) vždy
 - e) zriedka

3. Ktorý z uvedených výrazov je napísaný správne?
 - a) francúzky
 - b) včel'stvo
 - c) ďalší
 - d) krokodilí

4. Ktoré z uvedených slov má opačný význam ako slovo **banálny**?
 - a) nevšedný
 - b) nepravidelný
 - c) prekvapený
 - d) napínavý

5. Označte slovo, ktoré v istej súvislosti k daným slovám nepatrí:

A a) záclona b) sieť c) mreža d) filter e) stena
B a) tenký b) široký c) tesný d) krátky e) úzky

6. Vyberte z ponúkaných piatich slov to, ktoré je s daným slovom v podobnom vzťahu ako uvedená dvojica:

hľadať : nájsť = **premýšľať** : a) dumať b) zabudnúť c) mať nápad d) zapamätať si
e) uvažovať
kruh : guľa = **štvorec** : a) štvoruholník b) figúra c) obdĺžnik d) teleso e) kocka

Časť 2.

Divadlo v slovenskom jazyku sa začalo na Slovensku hrať už v roku 1831. Zohralo významnú úlohu v procese národného obrodovania. Profesionalizácia slovenského činoherného umenia však nastala až po vzniku SND v roku 1920, aj to nie hneď. Prvý umelecký kolektív Činohry SND vytvorili členovia Východočeského divadla. Súbor pozostával z **českých** hercov a tí hrali aj v Bratislave zväčša po česky (prvou premiérou Činohry SND bola Mariša bratov Mrštíkovcov v marci 1920; po slovensky uviedol súbor jednoaktovky Jozefa Gregora Tajovského Hriech a V službe v máji 1920). V roku 1921 nastúpili do Činohry SND prví slovenskí herci a o tri roky neskôr, po príchode prvého slovenského profesionálneho režiséra Jána Borodáča, sa ďalej zvyšoval počet slovenských premiér.

1. Ktoré z uvedených tvrdení vyplýva z ukážky?

- a) Činohra SND funguje nepretržite od r. 1831.
- b) V roku 1920 mali v Činohre SND premiéru tri slovenské predstavenia.
- c) Prvý umelecký kolektív Činohry SND tvorili členovia Východoslovenského divadla.
- d) Do r. 1921 pôsobili v Činohre SND len českí herci.

2. Odkedy pôsobil podľa ukážky v SND prvý slovenský režisér? _____.

3. Napíš pravopisne správne názov divadla, o ktorom sa píše v ukážke:

_____.

4. Vypíš z ukážky 2 slová, ktoré vznikli skladaním: _____.

5. Vypíš z ukážky meno slovenského dramatika: _____.

6. Vypíš z prvej vety ukážky prisudzovací sklad: _____.

7. Zo zvýrazneného slova v ukážke utvor podstatné meno mužského rodu v nominatívne plurálu:

_____.

8. Napíš, z koľkých slabík sa skladá slovo **profesionálneho**: _____.

Časť 3.

Aká si krásna, priateľka moja,
aká spanilá!
Tvoje oči sú s' a holubice
za tvojím závojom.
Tvoje pery s' a purpurový pásik
a tvoje ústa plné pôvabu.
Tvoje líca s' a by križalky
granátového jablka
za tvojím závojom.
Celá si krásna, priateľka moja,
a škvrny na tebe niet.

1. Urč, aký literárny druh predstavuje ukážka: _____.
2. Ktorý umelecký jazykový prostriedok využil autor v ukážke najčastejšie? _____
3. Vypíš z ukážky metaforu a vysvetli ju:

_____.
4. Vyjadri synonymom: purpurový: _____ škvrna: _____.
5. Napíš, čo je témou úryvku: _____.
6. Vypíš z ukážky pomnožné podstatné meno a urč jeho skloňovací vzor:
_____.
7. Vypíš z textu epiteton: _____.
8. Celá **si** krásna –vytvor zo zvýrazneného slova tvar rozkazovacieho spôsobu 2. os. singuláru
_____.
9. Vypíš z textu tvar osobného základného zámena: _____.

Doplň správne písmená, mäkčene a dĺžne:

Všetko nav-kol v-zera, že sa pomal- schy-uje k jar-. Stromy h-ria prv-mi pukmi a vták- sa vracaju z -užných krajín. Kor-ta -atrask-ch potoko- a b-strín prek-puj- mno-stvom vody a hla-ina -trbskeho -lesa je č-ra.

Časť 1.

1. Ktorá z možností používa neverbálnu komunikáciu:

- a) list, pohľadnica, interview
- b) inzerát, vizitka, pozvánka
- c) **mimika, gestikulácia, postoj**
- d) príslovie, porekadlo, prirovnanie

2. Teta je ? staršia ako jej neter.

- a) zásadne
- b) **väčšinou**
- c) nikdy
- d) vždy
- e) zriedka

3. Ktorý z uvedených výrazov je napísaný správne?

- a) francúzky
- b) včel'stvo
- c) **d'alší**
- d) krokodilí

4. Ktoré z uvedených slov má opačný význam ako slovo **banálny**?

- a) **nevšedný**
- b) nepravidelný
- c) prekvapený
- d) napínavý

5. Označte slovo, ktoré v istej súvislosti k daným slovám nepatrí:

C a) záclona b) sieť c) mreža d) filter e) **stena** ????

D a) tenký b) široký c) tesný d) **krátky** e) úzky

6. Vyberte z ponúkaných piatich slov to, ktoré je s daným slovom v podobnom vzťahu ako uvedená dvojica:

hľadať : nájsť = **premýšľať** : a) dumať b) zabudnúť c) **mať nápad** d) zapamätať
si e) uvažovať

kruh : guľa = **štvorec** : a) štvoruholník b) figúra c) obdĺžnik d) teleso e) **kocka**

Časť 2.

Divadlo v slovenskom jazyku sa začalo na Slovensku hrať už v roku 1831. Zohralo významnú úlohu v procese národného obrodovania. Profesionalizácia slovenského činoherného umenia však nastala až po vzniku SND v roku 1920, aj to nie hneď. Prvý umelecký kolektív Činohry SND vytvorili členovia Východočeského divadla. Súbor pozostával z **českých** hercov a tí hrali aj v Bratislave zväčša po česky (prvou premiérou Činohry SND bola Mariša bratov Mrštíkovcov v marci 1920; po slovensky uviedol súbor jednoaktovky Jozefa Gregora Tajovského Hriech a V službe v máji 1920). V roku 1921 nastúpili do Činohry SND prví slovenskí herci a o tri roky neskôr, po príchode prvého slovenského profesionálneho režiséra Jána Borodáča, sa ďalej zvyšoval počet slovenských premiér.

1. Ktoré z uvedených tvrdení vyplýva z ukážky?

- e) Činohra SND funguje nepretržite od r. 1831.
- f) V roku 1920 mali v Činohre SND premiéru tri slovenské predstavenia.
- g) Prvý umelecký kolektív Činohry SND tvorili členovia Východoslovenského divadla.
- h) **Do r. 1921 pôsobili v Činohre SND len českí herci.**

2. Odkedy pôsobil podľa ukážky v SND prvý slovenský režisér? **__1924__**.

3. Napíš pravopisne správne názov divadla, o ktorom sa píše v ukážke:

Slovenské národné divadlo

4. Vypíš z ukážky 2 slová, ktoré vznikli skladaním:

__činohra, východočeský, jednoaktovka__

5. Vypíš z ukážky meno slovenského dramatika:

__Jozefa Gregor Tajovský__

6. Vypíš z prvej vety ukážky prisudzovací sklad:

__divadlo sa začalo hrať__

7. Zo zvýrazneného slova v ukážke utvor podstatné meno mužského rodu v nominatívnej plurálu: **__Česi__**.

8. Napíš, z koľkých slabík sa skladá slovo **profesionálneho**:

__7 (pro-fe-si-o-nál-ne-ho)__

Časť 3.

Aká si krásna, priateľka moja,
aká spanilá!
Tvoje oči sú s' a holubice
za tvojím závojom.
Tvoje pery s' a purpurový pásik
a tvoje ústa plné pôvabu.
Tvoje líca s' a by križalky
granátového jablka
za tvojím závojom.
Celá si krásna, priateľka moja,
a škvrny na tebe niet.

1. Urč, aký literárny druh predstavuje ukážka: **lyrika**_____.
2. Ktorý umelecký jazykový prostriedok využil autor v ukážke najčastejšie?
__prirovnanie__
3. Vypíš z ukážky metaforu a vysvetli ju:
_ tvoje ústa plné pôvabu_____
- _pekne rozpráva**_____.
4. Vyjadri synonymom: purpurový: **_ ružovo-fialový**_____ škvrna: **fl'ak**_____.
5. Napíš, čo je témou úryvku: **__ vyznanie lásky**_____.
6. Vypíš z ukážky pomnožné podstatné meno a urč jeho skloňovací vzor:
_ ústa- mesto_____.
7. Vypíš z textu epiteton: _____ **purpurový pásik** _____.
8. Celá **si** krásna –vytvor zo zvýrazneného slova tvar rozkazovacieho spôsobu 2. os. singuláru
-- **Bud'!** _____
9. Vypíš z textu tvar osobného základného zámena: _____ **tebe** _____

Doplň správne písmená, mäkčene a dĺžne:

Všetko navôkol vyzerá, že sa pomaly schyľuje k jari. Stromy hýria prvými pukmi a vtáky sa vracajú z južných krajín. Korytá tatranských potokov a bystrín preypujú množstvom vody a hladina Štrbského plesa je číra.